

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1998 / 2541

แต่ละคนปฏิบัติคุณธรรม ก็จะนำสันติมาสู่ทุกคน

1. ความยุติธรรมอยู่คู่กับสันติ มีความสัมพันธ์กับสันติอย่างถาวรและทรงพลัง ความยุติธรรมและสันติ สรรค์สร้างชีวิตให้แต่ละคนและทุกคน ด้วยเหตุนี้ความยุติธรรมและสันติจึงเรียกร้องระเบียบแบบแผนและสัจธรรม เมื่อความยุติธรรมหรือสันติอย่างใดอย่างหนึ่งถูกคุกคาม ทั้งสองก็จะได้รับผลกระทบกระเทือน เมื่อความยุติธรรมถูกละเมิด สันติภาพก็จะตกอยู่ในอันตรายด้วย

เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด ระหว่างความยุติธรรมของแต่ละคน และสันติภาพของทุกๆ คน ข้าพเจ้าจึงปรารถนาส่งสารวันสันติสากลฉบับนี้ ถึงผู้นำประเทศเป็นลำดับแรก โดยตระหนักว่าแม้ว่าในหลายภูมิภาคจะยังคงมีความตึงเครียด ความรุนแรง และความขัดแย้งอยู่ก็ตาม โลกปัจจุบันยังคงมุ่งแสวงหาองค์ประกอบใหม่ และความมั่นคงที่มีคุณภาพ เพื่อสร้างสรรค์สันติภาพที่แท้จริงและถาวรสำหรับมนุษยชาติทั้งหมด

ความยุติธรรมและสันติภาพ มิใช่แนวคิดนามธรรมหรืออุดมคติสุดเอื้อม ทั้งสองเป็นคุณค่าอันเป็นมรดกร่วมที่อยู่ในหัวใจของมนุษย์แต่ละคน ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ทั้งหมดได้รับเสียงเรียกร้องให้ดำเนินชีวิตด้วยความยุติธรรม และทำงานเพื่อสร้างสรรค์สันติภาพ ไม่มีใครสามารถหลบเลี่ยงความรับผิดชอบนี้ได้

ในช่วงเวลานี้ ข้าพเจ้าหวังระลึกถึงผู้ที่ตกอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งอันซับซ้อน ซึ่งไม่ใช่ความต้องการของพวกเขาแต่ประการใด ข้าพเจ้ายังคิดถึงผู้ที่ถูกกีดกัน คนยากจนและเหยื่อของการเอารัดเอาเปรียบในทุกรูปแบบด้วย พวกเขาเหล่านี้ กำลังประสบความเจ็บปวดกับสภาพที่ไร้สันติ และต้องได้รับผลกระทบอันโหดร้ายจากความอยุติธรรม มีใครบ้างที่อาจนิ่งเฉยดูตายต่อความปรารถนาแรงกล้าของพวกเขาที่ต้องการมีชีวิตอยู่บนรากฐานของความยุติธรรมและสันติภาพที่แท้จริง เป็นความรับผิดชอบของเราแต่ละคน ที่จะต้องสร้างหลักประกันว่า พวกเขาจะสามารถบรรลุถึงความปรารถนาของตนได้ ความยุติธรรมไม่อาจสมบูรณ์ได้ นอกเสียจากเราแต่ละคนจะมีส่วนร่วมด้วยอย่างเท่าเทียมกัน

ความยุติธรรม เป็นคุณธรรมทางศีลธรรมและแนวคิดทางนิติธรรมด้วยในเวลาเดียวกัน แม้ว่าในบางครั้งจะมีการนำเสนอความยุติธรรมเป็นรูปภาพที่มีผ้าปิดตาก็ตาม แต่ก็เป็นที่ที่เฉพาะของความยุติธรรมที่จะต้องมีความชัดเจน และระวังระไวที่จะให้เกิดความสมดุลระหว่าง สิทธิและหน้าที่ ทั้งส่งเสริมการร่วมรับภาระ และรับผลประโยชน์อย่างเสมอภาค ความยุติธรรมทำให้ทุกอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ไม่ใช่ทำลาย ความยุติธรรมนำไปสู่การคืนดีกัน มิใช่การแก้แค้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า ความยุติธรรมในระดับที่ลึกซึ้งที่สุดนั้นจะอยู่บนรากฐานของความรัก ซึ่งแสดงออกในรูปแบบที่มีความหมายมากที่สุด ด้วยเมตตาธรรม ดังนั้นหากความยุติธรรมแยกออก จากความรักอันเมตตาแล้ว ก็จะกลับเย็นชาและเชือดเฉือนได้

ความยุติธรรมเป็นคุณธรรมที่ทรงพลังและนำมาซึ่งชีวิต ปกป้องและส่งเสริมศักดิ์ศรีอันล้ำค่า ของบุคคลแต่ละคน และห่วงใยในความดีของส่วนรวม เพราะความยุติธรรมเป็นผู้พิทักษ์ ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์แต่ละคน และประชาชนทั้งหลาย อันที่จริงไม่มีใครสามารถดำรงชีวิต อย่างโดดเดี่ยวได้ นับตั้งแต่วินาทีแรกของชีวิต มนุษย์แต่ละคนก็ต้องมีสายสัมพันธ์กับผู้อื่น จนถึงกับทำให้ความดีของแต่ละคน และความดีของสังคมดำเนินควบคู่กันไป คุณภาพอันบอบบาง ดำรงอยู่ระหว่างความดีของมนุษย์แต่ละคน และความดีของสังคม

ความยุติธรรมขึ้นอยู่กับการเคารพสิทธิมนุษยชน

2. ตามธรรมชาตินั้น มนุษย์ได้รับสิทธิอันเป็นสากลซึ่งไม่อาจล่วงละเมิด และไม่อาจถ่ายโอนกันได้ อย่างไรก็ตาม สิทธิเหล่านี้มิได้ดำรงอยู่อย่างโดดเดี่ยว ในแง่นี้สมเด็จพระสันตะปาปา ยอห์น ที่ 23 ผู้นำเคารพ ซึ่งดำรงตำแหน่งก่อนข้าพเจ้า ได้ทรงสอนว่ามนุษย์นั้น "มีสิทธิและหน้าที่ ซึ่งเกิดมาโดยตรงและพร้อมกัน จากธรรมชาติของตนเอง" [1] การปกป้องสันติภาพที่แท้จริงของ สันติภาพ อยู่บนพื้นฐานทางด้านมนุษยศาสตร์ที่ถูกต้อง และบนความสัมพันธ์ระหว่างกันของสิทธิ และหน้าที่เหล่านี้

ในศตวรรษที่ผ่านมา มีการรุกรานสิทธิมนุษยชนเหล่านี้ ลงในปฏิญญาว่าด้วยหลักการและ เป็นเครื่องมือด้านกฎหมายที่มีผลผูกพัน ในประวัติศาสตร์ของประชาชาติและประเทศต่างๆ ที่ แสวงหาความยุติธรรมและเสรีภาพนั้น มีการระลึกถึงการประกาศสิทธิเหล่านี้ ด้วยความ ภาคภูมิใจอันชอบธรรม และเพราะการประกาศดังกล่าว มักจะเกิดขึ้น ณ จุดเปลี่ยนแปลง หลังจากที่มีการละเมิดศักดิ์ศรีอย่างโจ่งแจ้งของมนุษย์แต่ละคนและประชาชนโดยรวม

ห้าสิบปีก่อน เมื่อสงครามที่มีการปฏิเสธสิทธิในการดำรงชีวิตของประชาชนบางกลุ่มนั้นได้ สิ้นสุดลงแล้ว สมัชชาใหญ่ของสหประชาชาติก็ได้ประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่ง

ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่น่าอภัย และเกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านประสบการณ์สงครามอันเข้มข้น ด้วยแรงกระตุ้นจากความปรารถนาที่จะยอมรับว่าสิทธิประเภทเดียวกันนี้เป็นของมนุษย์แต่ละคน และประชาชนทั้งมวล ในเอกสารดังกล่าว เราพบข้อความซึ่งยื่นหยัดผ่านกาลเวลามาได้ต่อไปนี้ "การยอมรับศักดิ์ศรีโดยกำเนิด และสิทธิเสมอภาคซึ่งไม่อาจโอนแก่กันได้ ของสมาชิกทั้งมวลในครอบครัวมนุษยชาติ เป็นพื้นฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรม และสันติภาพในโลก" [2] บทสรุปในเอกสารดังกล่าว ก็น่าสนใจไม่น้อยไปกว่ากัน ที่ว่า "ไม่มีส่วนใดในปฏิญญาฉบับนี้ สามารถตีความได้ว่าประเทศใดประเทศหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือบุคคลบุคคลหนึ่งมีสิทธิที่จะประกอบกิจกรรมหรือกระทำการใดๆ อันมุ่งทำลายสิทธิและเสรีภาพที่กำหนดไว้ในปฏิญญาฉบับนี้" [3] น่าเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ที่ปัจจุบันนี้ยังมีการละเมิดข้อกำหนดนี้อย่างโจ่งแจ้ง โดยการเอารัดเอาเปรียบ ความขัดแย้งและการฉ้อราษฎร์บังหลวง หรือด้วยวิธีการอันซ่อนเร้น โดยพยายามตีความคำนิยามที่ระบุไว้ในปฏิญญาสากลเสียใหม่ หรือจงใจตีความผิดๆ เอกสารดังกล่าว จะต้องได้รับการปฏิบัติตามอย่างครบถ้วน ทั้งในแง่เจตนารมณ์และตัวอักษร ตามที่สมเด็จพระสันตะปาปาปอลที่ 6 ได้ทรงประกาศไว้ว่า เอกสารนี้ยังคงถือเป็นชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของสหประชาชาติ "โดยเฉพาะเมื่อเราคิดถึงความสำคัญ ที่เราให้กับเอกสารฉบับนี้ โดยถือว่าเป็นวิถีทางอันแน่วแน่ที่จะนำไปสู่สันติภาพ" [4]

ในโอกาสครบรอบห้าสิบปีของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งจะมีการเฉลิมฉลองในปีนี้เป็นที่สมควรที่จะหวนรำลึกว่า "การส่งเสริมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนสำหรับประชาคมระหว่างประเทศ" [5] แน่นนอน แม้ว่าจะคงมีม่านหมอกลอยปกคลุมเหนือวาระการเฉลิมฉลองนี้ ซึ่งเกิดจากการสงวนท่าทีเกี่ยวกับลักษณะที่สำคัญสองประการของแนวคิดว่าด้วยสิทธิมนุษยชน นั่นคือความเป็นสากลและการไม่สามารถแบ่งแยกได้ คุณลักษณะพิเศษทั้งสองประการนี้ จะต้องได้รับการตอกย้ำอีก เพื่อปฏิเสธคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ที่มักอ้างเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เพื่อปกปิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน และคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้ที่ทำให้แนวคิดว่าด้วยศักดิ์ศรีของมนุษย์มีน้ำหนักน้อยลง โดยปฏิเสธที่จะให้น้ำหนักทางกฎหมายแก่สิทธิทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ความเป็นสากลและการไม่สามารถแบ่งแยกได้นี้ เป็นหลักการชั้นนำสองประการ ซึ่งในเวลาเดียวกันก็เรียกร้องให้สิทธิมนุษยชนหยั่งรากอยู่บนฐานของแต่ละวัฒนธรรม และให้สถานะทางกฎหมายที่มั่นคงยิ่งขึ้น เพื่อสร้างหลักประกันว่าลักษณะทั้งสองประการนี้ จะได้รับการปฏิบัติตามอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

การเคารพสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่มีเพียงแต่การคุ้มครองตามกฎหมายเท่านั้น แต่จะต้องรวมแง่มุมอื่นๆ ทั้งมวลที่เกิดจากแนวคิดว่าด้วยศักดิ์ศรีมนุษย์ อันเป็นพื้นฐานของสิทธิด้วย ดังนั้นความ

สนใจต่อการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่เหมาะสมอย่างยิ่ง และเป็นเรื่องสำคัญเช่นเดียวกัน ที่จะต้องสนใจ สนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชน อันเป็นหน้าที่ที่เกิดจากความรักในตัวบุคคลมนุษย "เพราะความรักสามารถให้ได้มากกว่าที่ความยุติธรรมจะให้" [6] ในการสนับสนุนส่งเสริมสิทธิมนุษยชนนั้น จะต้องเพิ่มความพยายามที่จะคุ้มครองสิทธิของครอบครัวด้วย เพราะครอบครัวเป็น "หน่วย พื้นฐานตามธรรมชาติของสังคม" [7]

โลกาภิวัตน์ กับความสมานฉันท์

3. การเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์อย่างกว้างขวาง เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 1989 ตามติดมา ด้วยการปฏิวัติทางด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างขนานใหญ่ ในปัจจุบัน โลกาภิวัตน์ทางเศรษฐกิจ และการเงินเกิดเป็นความจริงขึ้นแล้ว และนับวัน เราก็กึ่งตระหนักชัดเจนขึ้น ถึงผลของความเจริญก้าวหน้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ เรากำลังก้าวเข้าสู่ยุคใหม่ ซึ่งเปี่ยมไปด้วยความหวังอันยิ่งใหญ่ และทำให้เกิดคำถามที่รบกวนใจว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้จะก่อให้เกิดผลอะไรบ้าง มนุษย์แต่ละคนจะสามารถได้รับประโยชน์จากตลาดโลกหรือไม่ ในที่สุด มนุษย์แต่ละคนจะมีโอกาสชื่นชมสันติภาพได้หรือไม่ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศจะมีความเสมอภาคกันมากยิ่งขึ้นหรือไม่ หรือว่าการแข่งขันทางเศรษฐกิจและความเป็นศัตรูกันระหว่างประชาชน และประเทศต่างๆ จะนำมนุษยชาติไปสู่สถานการณ์ที่มีความมั่นคงเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

เพื่อให้มีสังคมที่เสมอภาคและสันติภาพที่มั่นคงมากยิ่งขึ้นในโลกบนเส้นทางโลกาภิวัตน์ องค์การต่างๆ ระหว่างประเทศ มีหน้าที่เร่งด่วนที่จะต้องช่วยส่งเสริมความสำนึกรับผิดชอบต่อความดีส่วนรวม แต่เพื่อให้ประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ เราจะต้องไม่มองข้ามตัวบุคคลมนุษย์ ซึ่งจะต้องถือเป็นศูนย์กลางของโครงการทางสังคมทุกโครงการ ด้วยวิธีทางนี้เท่านั้น สหประชาชาติ จะสามารถกลายเป็น "ครอบครัวของประเทศทั้งหลาย" ตามอาณัติดั้งเดิมของตนในการ "ส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคม และมาตรฐานชีวิตที่ดียิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน มีเสรีภาพที่กว้างขวางยิ่งขึ้น" [8] นี่เป็นวิธีทางในการสร้างชุมชนโลกบนพื้นฐานของ "การไว้เนื้อเชื่อใจกัน การสนับสนุนซึ่งกันและกัน และการเคารพกันและกันอย่างจริงจัง" [9] กล่าวโดยสรุป สิ่งที่ทำหายนคือการสร้างหลักประกันให้โลกาภิวัตน์ดำเนินไปในความสมานฉันท์ โลกาภิวัตน์ที่ปราศจากการกีดกัน นี่คือหน้าที่ที่เด่นชัดในความยุติธรรมอันมีข้อผูกพันเข้มงวดที่จะต้องจัดวิถีชีวิตทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศต่างๆ

ภาระอันหนักหน่วงของหนี้สินต่างประเทศ

4. ประเทศต่างๆ และภูมิภาคทั้งมวลในโลกต้องเสี่ยงกับการถูกกีดกันออกจากระบบเศรษฐกิจโลกไร้พรมแดน เนื่องจากมีศักยภาพอันบอบบางทางการเงินหรือทางเศรษฐกิจ ส่วนประเทศอื่นๆ มีทรัพยากรมาก แต่โชคไม่ดีที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของตน ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น เกิดความไม่สงบ ความขัดแย้งภายใน การขาดโครงสร้างที่เพียงพอ ความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อม การฉ้อราษฎร์บังหลวงที่ขยายวงกว้าง อาชญากรรมและเหตุผลอื่นๆ ด้วยโลกาภิวัตน์จะต้องสัมพันธ์กับความสมานฉันท์ และจะต้องยื่นมือให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษเพื่อให้ประเทศต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าสู่ตลาดตามกำลังของตนเองได้สำเร็จนั้น จะได้สามารถเอาชนะสถานการณ์ที่เสียเปรียบในปัจจุบันของตนได้ ความช่วยเหลือนี้เป็นสิ่งที่ประเทศเหล่านี้ต้องได้รับตามความยุติธรรมใน "ครอบครัวของประเทศทั้งหลาย" อย่างแท้จริง ไม่มีประเทศใดที่อาจถูกกีดกันออกไปได้ ในทางตรงกันข้ามประเทศที่อ่อนแอที่สุด เปราะบางที่สุด จะต้องได้รับการสนับสนุน เพื่อประเทศเหล่านี้จะสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มเปี่ยมด้วยเช่นกัน

ณ ที่นี้ ข้าพเจ้าคิดถึงความยากลำบากที่สุดประการหนึ่ง ที่ประเทศยากจนทั้งหลายจะต้องเผชิญในปัจจุบัน ข้าพเจ้าหมายถึงภาระหนี้สินต่างประเทศอันหนักหน่วง ซึ่งเป็นอันตรายต่อเศรษฐกิจของประชาชนทั้งมวล และขัดขวางความก้าวหน้าทางสังคมและการเมืองของตนเกี่ยวกับเรื่องนี้ เมื่อไม่นานมานี้สถาบันการเงินระหว่างประเทศได้ริเริ่มความพยายามครั้งสำคัญ ที่จะสร้างหลักประกันให้มีการประสานงานเพื่อลดหนี้สินต่างประเทศ ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าความก้าวหน้าจะเกิดอย่างต่อเนื่องตามทิศทางนี้ โดยการใช้เงื่อนไขอย่างยืดหยุ่น เพื่อให้ประเทศที่สมควรได้รับการผ่อนผันทั้งหลาย สามารถได้รับประโยชน์ก่อนถึงปี 2000 ในกรณีนี้ประเทศที่ร่ำรวยกว่าสามารถดำเนินการได้มาก โดยสนับสนุนการปฏิบัติมาตรการดังกล่าว

ปัญหาหนี้สิน เป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่กว้างใหญ่นั้น กล่าวคือความยึดเยื่อของความยากจน ซึ่งบางครั้งเป็นความยากจนขั้นแค้นถึงที่สุด และการเกิดขึ้นของความไม่เท่าเทียมกันในรูปใหม่ ซึ่งเป็นผลมากับกระบวนการโลกาภิวัตน์ หากเรามีเป้าหมายเป็นโลกาภิวัตน์โดยไม่มีการกีดกัน เราไม่สามารถยอมรับโลกที่มีคนร่ำรวยล้นฟ้า อยู่ร่วมกับคนยากจนขั้นแค้นแสนสาหัสได้อีกต่อไป คนที่ไม่มีกลับถูกกีดกันแม้กระทั่งจากปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ในขณะที่บางคนใช้สอยสิ่งของที่ผู้อื่นจำเป็นต้องใช้อย่างฟุ่มเฟือย โดยไม่คิดถึงความแตกต่างดังกล่าว เป็นการละเมิดศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษยชน แน่จนเรายังคงไม่ไร้ซึ่งวิธีการที่เหมาะสมสำหรับขจัดความยากจนรวมทั้งการส่งเสริมการลงทุน การผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยองค์การเศรษฐกิจโลก นี้หมายความว่าประชาคมระหว่างประเทศ มุ่งที่จะดำเนินการทางการเมืองที่จำเป็นด้วยความตั้งใจ

แนวแน่ มีการเริ่มต้นดำเนินขั้นตอนที่นายกองตามทิศทางดังกล่าวแล้ว แต่วิธีการแก้ไขที่ถาวร เรียกร้องความพยายามร่วมกันจากทุกคน รวมทั้งประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

วัฒนธรรมการเคารพการปฏิบัติตามกฎหมายถือเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน

5. เราจะต้องกล่าวอะไรเล่า เกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันอันหนักหน่าที่มีอยู่ในประเทศต่างๆ สถานการณ์ของความยากจนแสนสาหัส ไม่ว่าจะพบ ณ ที่ใดก็ตาม ถือเป็นความอยุติธรรมขั้นต้น การขจัดสถานการณ์เช่นนั้นจะต้องถือเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนสำหรับทุกคน ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

เราไม่อาจมองข้ามความชั่วร้ายแห่งการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยมิได้กล่าวอะไรไปได้ เพราะมันกำลังทำลายการพัฒนาทางสังคม และการเมืองของประชาชนมากมาย มันเป็นปรากฏการณ์อันชั่วร้ายที่แทรกเข้าไปในหลายๆ ส่วนของสังคม โดยละเมิดกฎหมาย และเพิกเฉยต่อกฎเกณฑ์แห่งความยุติธรรม และศีลธรรม การฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นเรื่องที่ยากที่จะต่อสู้ เพราะมันมาในหลายรูปแบบ เมื่อถูกกำจัดในส่วนหนึ่ง ก็จะไปเกิดขึ้นในอีกส่วนหนึ่ง การจะประณามการฉ้อราษฎร์บังหลวงนี้ ก็จะต้องอาศัยความกล้าหาญ การขจัดมันให้สิ้นไปก็ต้องการการสนับสนุนอย่างใจกว้างของพลเมืองทุกคน ทั้งต้องการความตั้งใจแน่วแน่ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ โดยมีมโนธรรมสำนึกทางศีลธรรมที่มั่นคงช่วยหล่อเลี้ยง

ความรับผิดชอบอันยิ่งใหญ่ในการต่อสู้นี้ ตกอยู่กับเจ้าหน้าที่บ้านเมือง หน้าที่ของพวกเขาคือการดำเนินการอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย เพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค และเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกิจการทุกอย่างที่เกี่ยวกับการบริหารประเทศ ในการรับใช้พลเมืองของตนนั้น รัฐประเทศเป็นผู้ปกป้องรักษาทรัพย์สินของประชาชน และจะต้องบริหารด้วยสายตาสว่างที่มุ่งสร้างสรรค์ความดีส่วนรวม รัฐบาลที่ดีจะต้องมีการควบคุมที่ถี่ถ้วน และมีความซื่อสัตย์เต็มเปี่ยมในการทำธุรกรรมทุกประเภท ทรัพย์สินที่มีไว้เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ไม่อาจนำไปใช้เพื่อประโยชน์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ส่วนตัว หรือแม้กระทั่งเป็นอาชญากรรมไป

การใช้เงินของแผ่นดินไปโดยการฉ้อโกง ถือว่าเป็นการลงโทษคนยากจน พวกเขาเป็นพวกแรกที่จะถูกกีดกันจากบริการพื้นฐานที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเอง และเมื่อการฉ้อราษฎร์บังหลวงตีบคลานเข้าไปสู่วงการตุลาการ ก็เป็นคนยากจนอีกนั่นแหละที่จะต้องเสียประโยชน์มากที่สุด เช่น ความล่าช้า ความไร้ประสิทธิภาพ โครงสร้างที่ไม่เพียงพอ การขาดการป้องกันที่เหมาะสม พวกเขาจะไม่มีทางเลือก แต่ต้องรับเคราะห์จากการใช้อำนาจไปในทางที่ผิด

ความยุติธรรมในรูปแบบที่ก้าวร้าวเป็นพิเศษ

6. ยังมีความยุติธรรมในรูปแบบอื่นๆ ที่ทำให้สันติตกอยู่ในอันตราย ในที่นี้ข้าพเจ้าใคร่จะกล่าวถึงสองรูปแบบ รูปแบบแรก คือการไม่สามารถมีโอกาสได้รับสินเชื่ออย่างยุติธรรม คนยากจนมักจะต้องอยู่รอบนอกระบบการเงินปกติ หรือตกไปอยู่ในมือของนายทุนเงินกู้ไร้ธรรมะ ซึ่งคิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงผิดธรรมดา ผลสุดท้ายคือคนจนตกอยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายยิ่งกว่าเดิม ด้วยเหตุนี้ จึงถือเป็นหน้าที่ของทุกคน ที่จะต้องทำงานเพื่อสร้างหลักประกันว่า คนยากจนจะสามารถมีโอกาสรับสินเชื่ออย่างเสมอภาค ด้วยอัตราดอกเบี้ยที่พวกเขาสามารถจ่ายได้ ที่จริงมีองค์การการเงินที่ให้สินเชื่อรายย่อย เพื่อช่วยเหลือคนยากจนอยู่มากมายในหลายส่วนของโลก การริเริ่มเช่นนี้ น่าจะได้รับการสนับสนุน เพราะนี่เป็นวิถีทางที่สามารถนำไปสู่การจัดการ คิดดอกเบี้ยในอัตราที่สูงผิดธรรมดา ที่น่าละอายได้อย่างสิ้นเชิง โดยการให้ทุกคนสามารถเข้าถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่จำเป็นต่อการพัฒนาครอบครัว และชุมชนอย่างมีศักดิ์ศรี

และเราจะกล่าวอะไรเล่า เกี่ยวกับความรุนแรงที่ยิ่งเพิ่มขึ้นต่อสตรีและเด็กทั้งสองเพศ ในปัจจุบันสิ่งนี้เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ขยายวงกว้างมากที่สุดและได้กลายเป็นกลยุทธ์อันโหดร้ายไปแล้ว สตรีถูกจับเป็นตัวประกัน เด็กถูกฆ่าอย่างป่าเถื่อน นอกจากนี้ ยังมีความรุนแรงของการบังคับให้ค้าประเวณี การถ่ายภาพเด็กเปลือย และการเอาวัตถุเอาเปรียบเด็กในที่ทำงานที่มีสภาพเยี่ยงทาสอย่างแท้จริง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินขั้นตอนต่างๆ ในทางปฏิบัติเพื่อพยายามหยุดยั้งการแพร่ขยายความรุนแรงในรูปแบบเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จำเป็นจะต้องมีมาตรการทางกฎหมายทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ ข้าพเจ้ามักจะระบุไว้ในสารบบก่อนๆ ว่า หากต้องการยอมรับและเคารพศักดิ์ศรีของบุคคลมนุษย์ทุกคนแล้ว ก็จะต้องเผชิญกับภาระหน้าที่ที่ยากลำบากในด้านการศึกษา และการส่งเสริมวัฒนธรรม อันที่จริง องค์ประกอบหนึ่งที่จะต้องไม่ขาดหายไปอย่างเด็ดขาดจากมรดกจริยธรรมและวัฒนธรรมของครอบครัวมนุษยชาติโดยรวมและของบุคคลแต่ละคน คือการตระหนักว่า มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกัน สมควรได้รับการเคารพเช่นเดียวกัน และมีสิทธิและหน้าที่เหมือนกัน

การสร้างสันติบนพื้นฐานความยุติธรรม เป็นหน้าที่ของมนุษย์แต่ละคน และทุกคน

7. สันติสำหรับเราทุกคน เกิดจากความยุติธรรมที่เราแต่ละคนปฏิบัติ ไม่มีใครได้รับการยกเว้นจากภาระหน้าที่ที่มีความสำคัญเช่นนี้สำหรับมนุษยชาติทั้งมวล ภาระหน้าที่นี้เป็นของทั้งชายและหญิงแต่ละคน ตามความสามารถและความรับผิดชอบของแต่ละคน

ข้าพเจ้าขอเรียกร้องท่าน บรรดาหัวหน้ารัฐบาล และผู้นำประเทศเป็นกรณีพิเศษ ท่านซึ่งเป็นหลักในการพิทักษ์การบังคับใช้กฎหมายในประเทศของท่านแน่นอน มีมิใช่ภาระหน้าที่ที่ง่ายสำหรับท่านที่จะปฏิบัติให้ลุล่วงไป แต่ก็ยังเป็นพันธะเบื้องต้น ขอให้กฎหมายที่ใช้บังคับในประเทศที่ท่านรับใช้อยู่นั้น เป็นหลักประกันสำหรับความยุติธรรมแก่ประชาชน และเป็นแรงบันดาลใจให้ตระหนักยิ่งขึ้นถึงความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง

ยิ่งกว่านั้น การสร้างสันติบนพื้นฐานความยุติธรรม เรียกร้องความร่วมมือจากทุกส่วนของสังคม ตามอำนาจของแต่ละส่วน และด้วยการประสานเป็นหนึ่งในเดียวกับกลุ่มอื่นๆ ในชุมชน ข้าพเจ้าขอสนับสนุนท่านผู้อบรมทั้งหลายเป็นพิเศษ ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ให้การศึกษาอบรมในทุกๆ ระดับ และในการฝึกฝนอบรมชนรุ่นใหม่ๆ จงอบรมพวกเขาให้รู้จักคุณค่าทางศีลธรรมและสังคม บ้านเมือง เสริมสร้างความสำเร็จในตัวเขาต่อสิทธิและหน้าที่ โดยเริ่มต้นจากประสบการณ์ในชุมชน โรงเรียนเอง อบรมให้เขาตั้งอยู่ในความยุติธรรม เพื่ออบรมเขาให้สร้างสันติ นี่เป็นภาระหน้าที่เบื้องต้นประการหนึ่งของท่าน

ในกระบวนการฝึกอบรมนั้น ครอบครัวเป็นสิ่งจำเป็น ครอบครัวเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการอบรมความเป็นมนุษย์ให้แก่ชนรุ่นใหม่ พ่อแม่ที่รัก พวกลูกๆ ของท่านจะมีอุปนิสัยทางศีลธรรมมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการเป็นแบบอย่างของท่าน พวกเขาจะเลียนแบบอุปนิสัยได้จากความสัมพันธ์ที่ท่านส่งเสริมในครอบครัวของท่านเอง และความสัมพันธ์กับผู้อื่นนอกครอบครัว ท่าน ครอบครัวเป็นโรงเรียนแห่งแรกสำหรับชีวิต และอิทธิพลที่ได้รับจากภายในครอบครัวนั้น สำคัญมากสำหรับการพัฒนาของมนุษย์แต่ละคนในอนาคต

ท้ายที่สุด พวกเธอซึ่งเป็นเยาวชนแห่งโลก พวกเธอโดยธรรมชาติแล้ว มีความใฝ่หาความยุติธรรมและสันติ ข้าพเจ้าขอกล่าวว่า ขอให้พวกเธอพยายามทำให้การแสวงหาอุดมการณ์เหล่านี้เป็นความจริง อย่าได้หยุดยั้ง และมีความเพียรทน และยืนหยัดในการมุ่งไปให้ถึงอุดมการณ์เหล่านั้น ไม่ว่าจะสถานการณ์จริงของเธอจะเป็นอย่างไรก็ตาม จงพร้อมที่จะปฏิเสธการล่อลวงให้เดินข้ามขั้นตอนไปสู่มาหาแห่งความสำเร็จ และความมั่งคั่งที่เท็จเทียม ในทางตรงกันข้าม จงให้คุณค่าแก่สิ่งที่ชอบธรรม และเป็นสัจธรรม แม้ว่าการกระทำดังกล่าว ต้องใช้ความเสียสละและอุทิศตนในการทวนกระแส ดังนั้นเมื่อ "แต่ละคนปฏิบัติความยุติธรรม ก็จะทำให้สันติมาสู่ทุกคน"

การแบ่งปัน เป็นวิถีทางสู่สันติ

8. การเฉลิมฉลองปี 2000 กำลังคืบคลานเข้ามาอย่างรวดเร็ว เป็นเวลาที่ผู้ที่มีความเชื่อจะอุทิศตนเป็นพิเศษแด่พระเจ้าเป็นเจ้าพระเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ เป็นเครื่องเตือนใจสำหรับทุกคน

ให้รำลึกถึงการที่สิ่งสร้างต้องยึดพระผู้สร้างเป็นหลักอย่างเต็มเปี่ยม แต่ตามธรรมชาติของพระคัมภีร์ เวลานี้เป็นเวลาสำหรับการปลดปล่อยทาส การคืนที่ดินแก่เจ้าของที่ชอบธรรม การยกหนี้ อันเป็นการฟื้นฟูสภาพแห่งความเสมอภาคระหว่างสมาชิกทุกคนของประชาชาติ ตามพระประสงค์ของพระเจ้า ดังนั้น จึงถือเป็นช่วงเวลาพิเศษในการแสวงหาความยุติธรรมที่จะนำไปสู่สันติ

ด้วยพลังแห่งความเชื่อต่อพระเจ้า ผู้ทรงเป็นองค์ความรัก และพลังแห่งการมีส่วนร่วมในการไถ่กู้สากลของพระคริสต์ คริสตชนได้รับกระแสเรียกให้ประพฤติตนอย่างยุติธรรม และดำเนินชีวิตในสันติกับทุกคน เพราะ "พระเยซูเจ้ามิได้ทรงให้สันติแก่เราเท่านั้น พระองค์ยังทรงให้สันติของพระองค์ควบคู่กับความยุติธรรมของพระองค์ด้วย พระองค์ทรงเป็นสันติภาพ และความยุติธรรม พระองค์ทรงเป็นองค์แห่งสันติ และองค์ความยุติธรรมของเรา" [10] ข้าพเจ้ากล่าวคำเหล่านี้เมื่อเกือบยี่สิบปีก่อน แต่ด้วยสภาพแห่งการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน คำกล่าวเหล่านี้ก็ยังคงมีความหมายสำคัญเป็นพิเศษ

เครื่องหมายสำคัญของการเป็นคริสตชนในปัจจุบันยิ่งกว่าสมัยใดๆ นั้น จะต้องเป็นการรักคนยากจน คนอ่อนแอ และผู้ตกทุกข์ได้ยาก การจะปฏิบัติตามพันธะที่จำเป็นนี้ เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ไม่ถูกต้องทั้งหมด ซึ่งเป็นค่านิยมที่ทำให้คนแสวงหาเพียงแค่ประโยชน์ส่วนตน คือ อำนาจ ความพอใจ การสะสมความมั่งคั่งโดยปราศจากความละเอียดใจ แน่ใจ คิษย์ของพระคริสต์ได้รับกระแสเรียก ให้มีการกลับใจแบบถอนรากถอนโคน เช่นนี้เอง ผู้ที่อุทิศตนเดินตามวิถีทางนี้ จะได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงเกี่ยวกับ "ความชอบธรรม สันติ และความชื่นชมยินดีในพระเจ้า" (รม 14:17) และจะได้ลิ้มรส "ผลิตผลแห่งความชอบธรรมที่เปี่ยมด้วยสันติ" (ฮบ 12:11)

ข้าพเจ้าใคร่ขอย้ำคำสอนของสังคายนาว่าติกันที่สอง ให้คริสตชนในทุกทวีปได้รับทราบอีกครั้งหนึ่งว่า "จำต้องปฏิบัติสิ่งที่ความยุติธรรมเรียกร้องเสียก่อน มิเช่นนั้นการให้สิ่งที่เราต้องให้เขาตามความยุติธรรมนั้นจะกลายเป็นสิ่งที่เราให้ด้วยเมตตาจิตไป" [11] สังคมที่มีสมานฉันท์ที่แท้จริงจะสามารถเกิดขึ้นได้หากในการช่วยเหลือคนยากจน ผู้มั่งมีมิได้หยุดอยู่เพียงแค่ให้สิ่งที่ตนเองไม่ต้องการ นอกจากนั้น การให้สิ่งของเท่านั้น ยังไม่เป็นการเพียงพอ สิ่งจำเป็นคือ จิตตารมณ์ของการแบ่งปัน เพื่อเราจะได้ถือว่าเป็นเกียรติ ที่เราสามารถเอาใจใส่ดูแล ตอบสนองความต้องการของพี่น้องของเรา ผู้กำลังประสบความยากลำบาก ในปัจจุบัน คริสตชนที่ดี ผู้ที่นับถือศาสนาอื่น และผู้มีน้ำใจดีทั้งชายและหญิงจำนวนนับไม่ถ้วนก็ดี รู้สึกว่าได้รับเสียงเรียกร้องให้ดำเนินชีวิตเรียบง่าย ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการทำให้การแบ่งปันผลผลิตจากสิ่งสร้างของพระเจ้าอย่างยุติธรรมนั้นเกิด

เป็นจริงขึ้นได้ ผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความยากจน ไม่สามารถรอคอยต่อไปได้แล้ว พวกเขาต้องการความช่วยเหลือ ณ ขณะนี้ และมีสิทธิที่จะได้รับสิ่งที่พวกเขาต้องการในทันทีด้วย

พระจิตเจ้าทรงทำงานอยู่ในโลก

9. วันอาทิตย์แรกในเทศกาลเตรียมรับพระคริสตเจ้า เป็นการเริ่มต้นปีที่สองในการเตรียมเฉลิมฉลองสู่ปี 2000 อันยิ่งใหญ่ เป็นปีอุทิสถวายแด่พระจิตเจ้า พระจิตแห่งความหวังทรงทำงานในโลก พระองค์ประทับอยู่ในงานรับใช้ของผู้ที่ทำงานอุทิสถนให้กับผู้ที่ถูกทอดทิ้ง และผู้ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ที่ต้อนรับผู้อพยพลี้ภัย ผู้ที่กล้าที่จะไม่ปฏิเสธรับบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกับตนทางเชื้อชาติ วัฒนธรรม หรือศาสนา พระองค์ทรงประทับอยู่อย่างมั่นคงในกิจการที่เปี่ยมด้วยน้ำใจของทุกคน ที่ยังคงเพียรพยายามส่งเสริมสันติ และการคืนดีระหว่างประชาชนที่เคยเป็นอริและศัตรูกัน ที่จริงงานเหล่านี้เป็นเครื่องหมายแห่งความหวัง ซึ่งสนับสนุนเราให้แสวงหาความยุติธรรม ที่จะนำไปสู่สันติ

หัวใจของข่าวดีแห่งพระวรสาร คือพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นองค์แห่งสันติ และการคืนดีสำหรับทุกคน ขอให้พระพักตร์ของพระองค์ส่องแสงชี้นำเส้นทางแห่งมนุษยชาติ ในขณะที่พวกเขากำลังเตรียมก้าวย่างเข้าสู่รอบพันปีที่สาม

ขอให้พระยุติธรรม และสันติของพระองค์ เป็นพระพรสำหรับทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยก

"เมื่อนั้น ถิ่นทุรกันดารจะเปลี่ยนเป็นพื้นดินอุดมสมบูรณ์

และพื้นดินอุดมสมบูรณ์จะเปลี่ยนเป็นป่าดงพงไพร

ในถิ่นทุรกันดารนี้ ความยุติธรรมจะเกิดขึ้น

และความสมบูรณ์พร้อม จะเกิดขึ้นบนพื้นดินอุดมสมบูรณ์

ความสมบูรณ์พร้อมนำมาซึ่งสันติ

ความยุติธรรมก่อให้เกิดความมั่นคงถาวรตลอดไป" (อิสยาห์ 32:15-17)

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1997

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2

-
- [1] สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ที่ 23, สมณสาสน์ *สันติภาพในโลก* (11 เมษายน 1963), 1,1: *AAS* 55 (1963), 259
  - [2] *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*, คำนำ
  - [3] *อ้างแล้ว*, มาตรา 30
  - [4] *สารถึงประธานสมัชชาสามัญที่ 28 ของสหประชาชาติ ในโอกาสครบรอบปีที่ 25 ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน* (10 ธันวาคม 1973) , *AAS* 65 (1973), 674
  - [5] *ปฏิญาเวียนนา, การประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชน* (มิถุนายน 1993) , คำนำ ।
  - [6] *สังคายนาวาติกัน ครั้งที่ 2, พระธรรมนูญว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยนี้*, 78
  - [7] *ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน*, ข้อ 16, § 3; เทียบ *กฎบัตรว่าด้วยสิทธิของครอบครัว* (22 ตุลาคม 1983), นำเสนอโดยสำนักวาติกัน
  - [8] *กฎบัตรสหประชาชาติ*, บทนำ
  - [9] สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 คำปราศรัยต่อสมัชชาสามัญที่ 50 ของสหประชาชาติ (5 ตุลาคม 1995), 14: *L'Osservatore Romano*, 6 ตุลาคม 1995, หน้า 7
  - [10] สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2 *บทเทศน์ที่สนามกีฬาแยงกี้ นิวยอร์ก* (2 ตุลาคม 1979), 1: *AAS* 71 (1979), 1169
  - [11] พระสมณกฤษฎีกาว่าด้วยการแพร่ธรรมของฆราวาส, ข้อ 8